

Fra: Are Saastad

Sendt: mandag 23. mai 2022 15:25

Til: Helene Vedeld <helene.vedeld@bufdir.no>

Kopi: Reform - Ressurssenter for menn <post@reform.no>; Ole Nordfjell <ole@reform.no>

Emne: Innspill til Bufdirs arbeid med langsiktig plan for forskning, evalueringer og utvikling av kunnskapsgrunnlag

Hei Helene

Takk for sist, på dialogmøtet med likestillingssettene 12. mai.

Her kommer en kortfattet skriftlig tilbakemelding fra Reform på arbeidet som nå gjøres med en langsiktig plan for forskning, evalueringer og utvikling av kunnskapsgrunnlag på alle Bufdirs fagområder. Fra vår side konkretiseres dette til likestillingsfeltet, og til gutter og menns særlige utfordringer.

1. Hvordan gjør fedre farskap de første årene av barnas liv?

Det er behov for mer kunnskap om fedres betydning for barna, og menn som omsorgsgivere i familien. Siden 1993 har vi hatt fedrekvoten i foreldrepengeordningen, og ved dette har flere generasjoner menn fått anledning til innta en langt større plass i omsorg for barn enn noen gang tidligere. Hvilke følger dette har fått for fedrene selv og for barna deres er lite forsket på.

Det finnes ett referanseverk på feltet, der én forsker fra Norden har bidratt (Skjøthaug): Hiram E. Fitzgerald, Kai von Klitzing, Natasha J. Cabrera, Júlia Scarano de Mendonça, Thomas Skjøthaug: *Handbook of Fathers and Child Development* (2021).

Hva som skjer i familiene er av avgjørende betydning for likestillingssituasjonen i samfunnet. Vi ser det som svært viktig å samle eksisterende kunnskap og forskning på temaet, og å iverksette ny forskning der det er lite kunnskap å hente.

2. Menns kortere levealder og tidligere død

Menn lever fortsatt i gjennomsnitt 3,4 år kortere enn kvinner i Norge (SSB, 2020). Gapet i levealder lukkes svært sakte. For enkelte grupper ser levealdersforskjellen også ut til å øke, korrelert mot klasse, inntekt, utdanning og andre sosioøkonomiske variabler. Levealdersforskjellen diskuteres likevel lite, og oppfattes i liten grad som et kjønnproblem. Det er liten tvil om at dersom forskjellen var motsatt mellom kjønnene, så hadde det blitt ansett som et likestillingsproblem.

Årsaken til menns kortere levealder er mangfoldig. Mindreforbruk av helsetjenester, rusbruk, overhyppighet i selvmordsstatistikken, ulykkesstatistikken og i risikopreget virksomhet er blant faktorene vi vet spiller inn. Det finnes likevel lite samlet kunnskap om menns levealdersutfordringer, og hva disse består i. Det er behov for en helhetlig tilnærming til problematikken, for å kunne treffe virksomme og tilpassete samfunnsmessige tiltak for bedret livsprognose for menn.

3. Seksuell vold mot menn

Menn både utøver mest, og blir mest utsatt for, vold. Det er generelt lite oppmerksomhet mot menn som voldsutsatte. Dette gjelder særlig når volden er seksualisert. Menn som utsatte for overgrep er

et forskningsfelt med mange hull. Reform har tidligere satt søkelyset på dette, oppsummert i rapporten [Ser vi gutta? Gutter og menn utsatt for seksuelle overgrep](#) fra 2016.

I denne rapporten pekes det på en rekke felter der det behøves mer kunnskap. Vi vil særlig vektlegge behovet for å undersøke i hvilken grad den seksuelle volden opptrer som del av annen form for vold eller ikke.

I tillegg til disse tre punktene, er det viktig at påpekninger i mangel på **forskning på gutters frafall i skolen** følges opp, slik dette er godt oppsummeret i NOU 2019: 3 *Nye sjanser – bedre læring – Kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp* (Stoltenbergutvalgets rapport).

Jeg beklager at dette svaret kommer litt sent, men håper det likevel er nyttig for deg og for Bufdir i det videre.

Om det er behov for ytterligere utdypning, bare ta kontakt.

Vennlig hilsen Are

Are Saastad

daglig leder

REFORM - ressursenter for menn

Pronomen: han/ham (cis)

Besøksadresse: Øvre Slottsgate 18-20

Postboks 28, Sentrum, 0101 Oslo, Norway

Mobil + 47 917 24 293

Mail to are@reform.no

Internet www.reform.no